

Tutkimusta ja opetusta Salzburgissa – Paracelsus Medical Private University

Pertti Vaasio, RA, RIA
pertti.vaasio@elisanet.fi

Itävallan Salzburgissa sijaitseva Paracelsus Medical Private University (PMU) perustettiin vuonna 2004. Vuonna 2017 yliopiston opetussuunnitelmaa laajennettiin farmasian puolelle. Uusien opiskelijoiden tarvitsemien opetustilojen suunnittelu annettiin Berger+Parkkinen Architekten'in tehtäväksi tammikuussa 2016. Rakentaminen alkoi kesällä 2017 ja D-talon nimellä kulkeva rakennus avattiin keväällä 2019. Sinne muuttivat anatomian ja farmasian instituutit.

Rakennuksen konsepti on jatkoa vuonna 2013 valmistuneelle C-rakennukselle Strubergassen toisella puolella. Laboratorio- ja hallintorakennuksen suunnitteli myös Berger+Parkkinen Architekten, joka voitti kohteesta järjestetyn arkkitehtikilpailun.

Rakennukset sijaitsevat Stadtwerk-Lehen Life Sciences -kampuksen alueelle. Entisestä teollisuusalueesta on tullut monipuolinen tiedealue, joka keskittyy tutkimukseen, opetukseen ja luovuuteen. Kestävän kehityksen takaamiseksi yksittäiset kiinteistöt suunnitellaan mahdollisimman neutraaleiksi tarjoten vapauden niiden kehittämiseen ja mahdollisuuden pitkäaikaiseen käyttöön. Haasteena oli mukauttaa uusi rakennus alueen kaupunkirakenteeseen ja mittakaavaan.

Sisäänkäyntikerros on kuin suuri pylvässali, jonka keskellä sijaitsee auditorio. Lasiseinien ympäröimänä se muodostaa talon läpinäkyvän sydämen. Massiiviset kaaret ja pylväävät yhdistävät auditorion, seminaaritilat, aulan ja portaikot kokonaisuudeksi. Lasiseinät sulauttavat eri osat avoimeksi tilaksi.

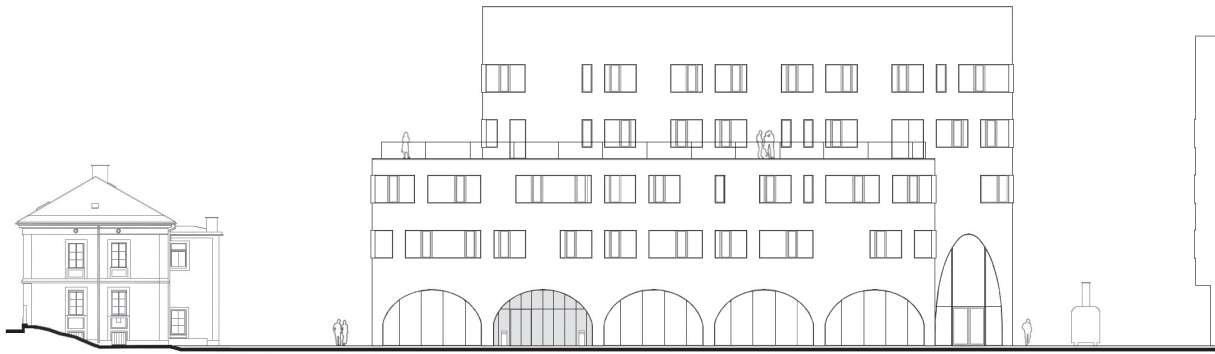
Sisäänkäyntikerros muistuttaa kolmen käytävän 'basilikkaa'. Sivulaivana oleva puolisunnikkaan muotoista sisääntulokäytävää rytmittävät eri levyiset parabelin muotoiset betonikaaret.

Pääsisäänkäynnin sijainti kaarien tukeman ulokkeen alla liittää rakennuksen edelliseen

1 Paracelsus-yliopistoon kuuluvat myös aiemmin valmistuneet A- ja B-rakennus. C-talo valmistui vuonna 2013.

3 Pääporras sijaitsee suurten kaari-ikkunoiden takana.

2 Julkisivu itään.

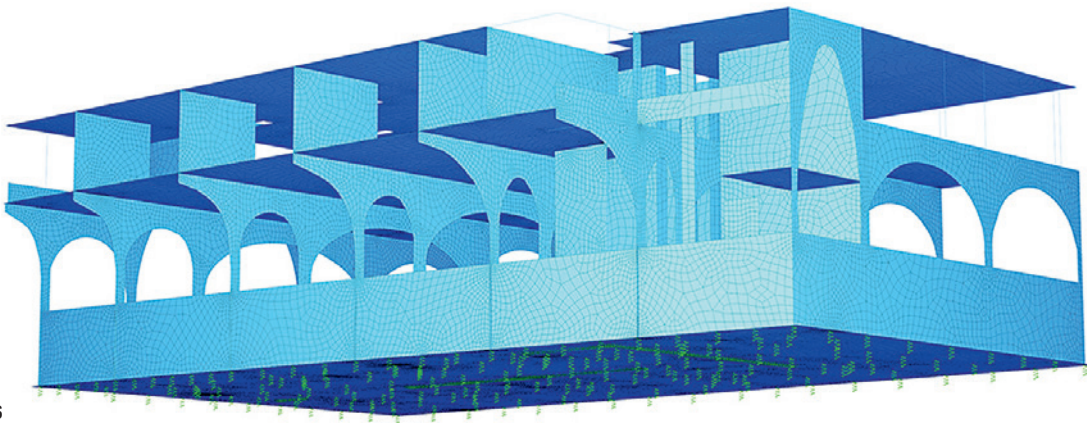
3

- 4 Rakennus Strubergassen puolelta.
- 5 Rakennuksen runko on paikallavalettua betonia.
- 6 Kaavio rakennuksen rakennejärjestelmästä.

5

6

rakennusvaiheeseen. Kaariaihe kertaantuu portaikkojen ja seminaaritulojen ikkunoissa. Veistoksellinen pääporras on suunniteltu kolmiulotteiseksi viestintätilaksi.

Avoimen sisäänkäyntikerroksen vastakohdina ovat suljetut ylemmät kerrokset, joissa sijaitsevat laboratoriot, harjoitteluhuoneet sekä opetus- ja toimistotilat.

Rakennuksen eri korkuiset massat antoivat mahdollisuuden säädellä rakennuksen mittakaavaa tarjoten tervetullutta ulkotilaa kattoterrassilla rentoutumiselle ja vuorovaikutukselle.

Selkeä rakenne antaa mahdollisuuden tilojen joustavaan muuntamiseen.

Ulkoseinät ovat paikallavalettua teräsbetonia. Lämpöeristeinä on mineraalivilla, jonka päällä on kolmikerrosrappaus. Välipohjat ovat paikallavalettua teräsbetonia ja betonielementtejä. Laboratorioiden vaatima ilmanvaihtotekniikka keskitettiin suljettuun ullakkokerrokseen. Yläpohjana on teräsbetonilaatat, joiden päällä on aurinkopaneeleja. Rakennuksessa on paaluperustus.

Rakennuksen bruttoala on 4 600 ja käyttöala 3 200 neliometriä.

Rakennesuunnittelusta vastasi Marius Consulting.

Arkkitehdit saivat kansainvälisesti tunnetun BigSEE Architecture Award 2022 -palkinnon kategoriassa "Julkinen ja kaupallinen arkkitehtuuri" Salzburgin PMU:n D-rakennuksesta.

Lisätietoa:
<https://berger-parkkinen.com> •

7

8

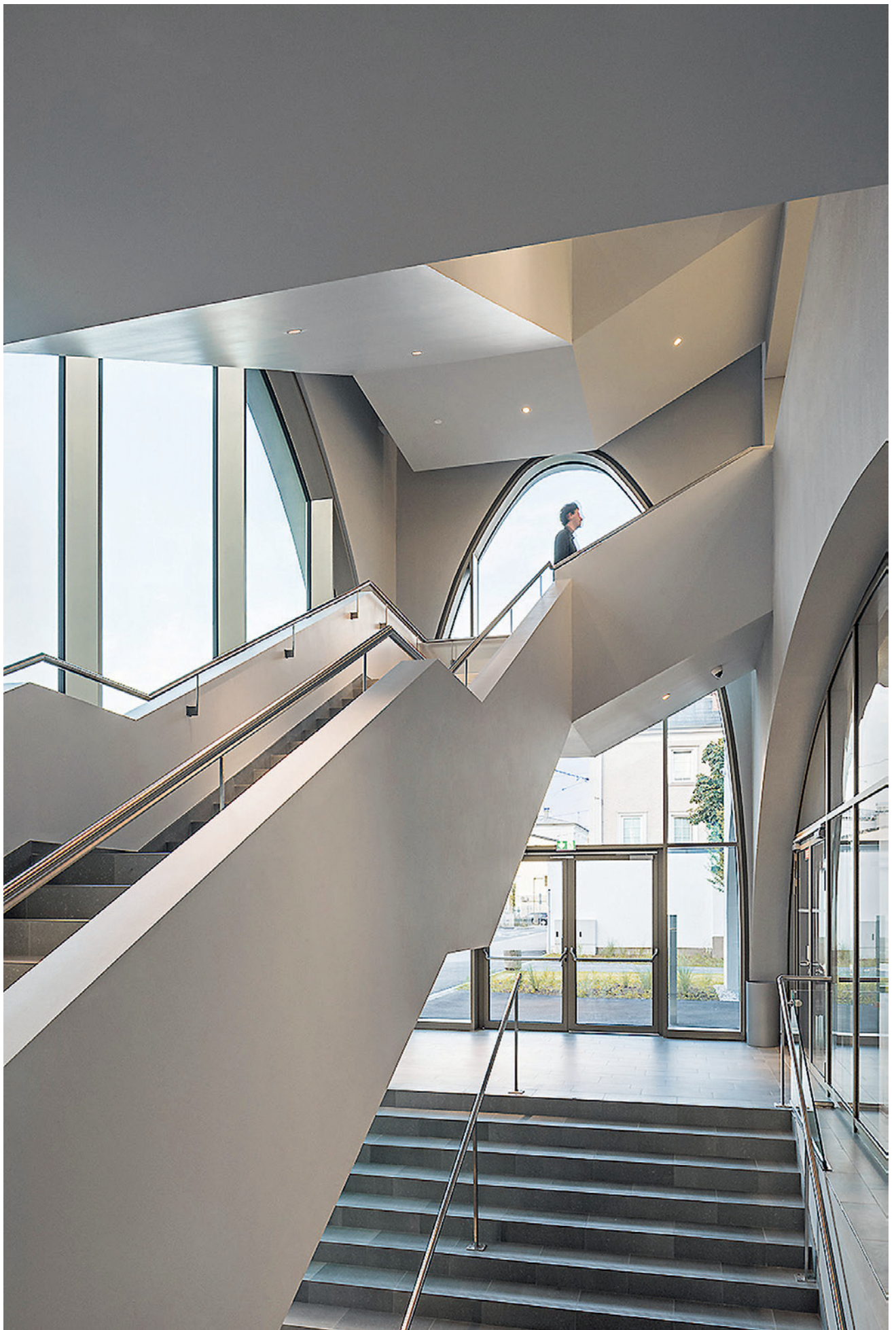
9

7 Sisääntulokäytävän betonikaaret valun jäljiltä.

8 Sisääntulokäytävän kaarisarja.

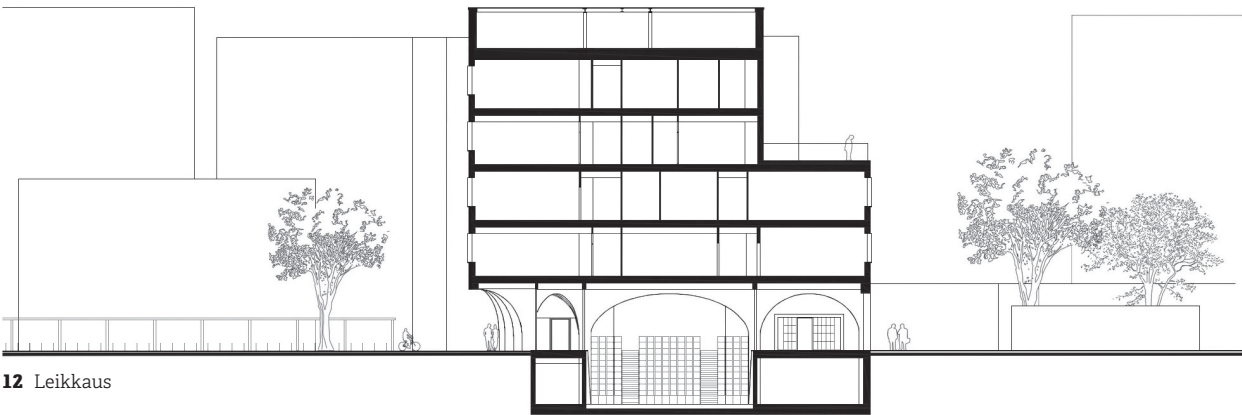
9 Vankat betonikaaret kattavat auditorion.

10 Veistokselliset betoniportaatt.

11

12 Leikkaus

Itävallan ensimmäinen betonipalkinto on myönnetty. Kilpailussa kestävä kehitys oli painopisteenä. Uudisrakentamissarjassa voiton vei Wientalterrassen-asuinalue Wienissä. Sen on suunnitellut itävaltalais-suomalainen arkkitehtitoimisto Berger+Parkkinen yhdessä arkkitehti Christoph Lechner & Parnersin kanssa.

Innovatiivinen ja erittäin tehokas energiakonsepti mahdollisti kestävä, fossiilisista polttoaineista riippumattoman lämmitys-/jäähdytysjärjestelmän. Energiaa saadaan maalämmöstä, aurinkoenergiasta sekä kolmen lämpöpumpun avulla. Hankkeeseen kuuluu 295 asuntoa, joista 196 on tuettua vuokra-asuntoa, 99 pienempää älyhuoneistoa sekä kaksi yhteisasuntoa lapsille ja nuorille sekä kaksi valvottua yksikköä ja päiväkeskusta erityistarpeita tarvitseville.

Kohde sai myös ÖGUT ympäristöpalkinnon.

11 Seminaarihuone avautuu suurten kaari-ikkunoiden kautta ympäristöön.

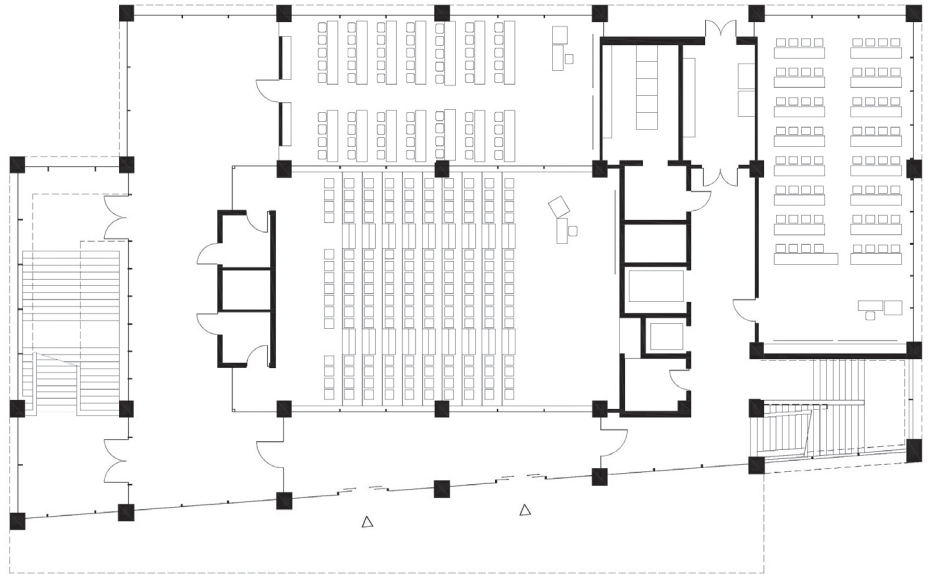
13-14 Lasiseinien ympäröimä 150 hengen auditorio on rakennuksen ydin. Kerroksessa on lisäksi myös kaksi 60 henkilölle mitoitettua seminaarisalia.

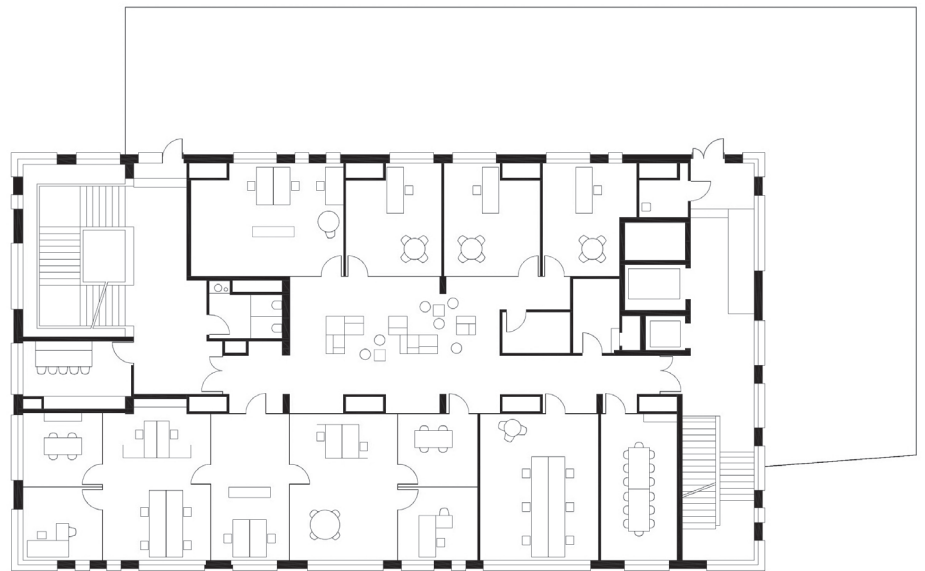
13

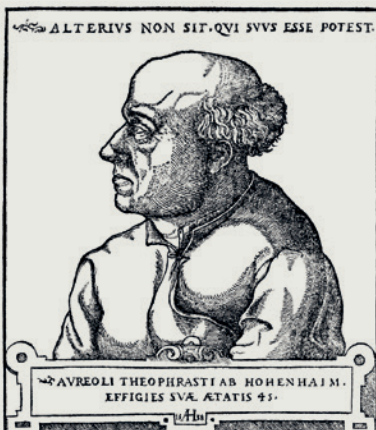
14

15 Sisääntulokerros

16 4. kerros

Paracelsus-nimen yliopistolle antoi vuosina 1493–1541 elänyt sveitsiläissyntyinen alkemisti, lääkäri, astrologi, psykologi ja okkultisti. Hän halusi korvata skolastisen tieteentekemisen perinteen luonnon todellisia ilmiöitä ja vuorovaikutusta tutkivalla tieteellä. Paracelsus oli uudistaja, joka ei kumarrellut vanhoja auktoriteetteja tai käytäntöjä. Hän kehitti uusia lääkehoitoja ja teki myös uusia tautikuvauksia. Häntä pidetään toksikologian isänä.

Mika Waltari kirjoitti näytelmän Paracelsus Baselissa vuonna 1943 ja vuonna 1948 ilmestyneessä romaanissa Mikael Karvajalka Paracelsus myös esiintyy.

17

17 Pääsisäänkäynti sijaitsee kaarien tukeman ulokkeen alla.

The Paracelsus Medical Private University (PMU) in Salzburg

The concept of the laboratories and institute rooms is a continuation of the PMU on the opposite side of the street, which was completed in 2013 and also planned by Berger+Parkkinen.

The idea of a semi-public basement floor is continued in the Institute of Pharmacy with the construction of the urban typology of a large columned hall. The centre of this large hall is an amphitheatre. Surrounded by glass walls, it forms the transparent heart of the building. The massive arches and pillars span the entire ground floor and connect the various areas of the auditorium, seminar rooms, foyer

area and staircases. The glass walls allow all parts to merge into an open space.

Typologically, the ground floor resembles a three-aisled "basilica", whereby the western row of columns follows the sloping line of the old ground boundary. Thus resulting in the entrance hall taking on a conical shape through a series of different arches.

The highest ecological principles were followed in the execution of the plaster facades, using traditional plastering techniques with multi-layer thick plaster on mineral wool insulation, with a high-quality waterglass-based paint finish.